

Jeden z nejzajímavějších stánků měl na letošním brněnském veletrhu IDET slovenský VUSTAM - Vývojový ústav strojov, technológie a metalurgie, a. s., Považská Bystrica. Byly vystaveny již známé pistole PS 97 ve třech variantách, do podoby pro sériovou výrobu dovedená armádní devítka K1 a nová kapesní pistole EK9.

du k vlastní zbraň. Pistole K1 je zbraň armádního typu na náboje 9 mm Luger, s plastovým rámem a klasickým dvojitým spoušťovým a bicím mechanismem s vnějším ko-

NOVÉ SLOVENSKÉ PISTOLE

Začneme od nejstarší - PS 97. O této pistoli jsme již psali. Její celková koncepce vychází z CZ 75 s modernizovaným uzamčením hranolem

STING II

do výhozního okénka, vedením vratné pružiny v celé délce, upraveným spoušťovým mechanismem a pozměněným tvarem rukojeti a lučičku. Kapacita zásobníku je 16 nábojů 9 mm Luger. Pistole prošla zkouškami a byla schválena pro přezbrojení slovenské policie a armády. Ale slovenská armáda má podobné potíže s financováním jako česká, takže PS 97 byla vyrobena v menší sérii a čeká se na další peníze. Výrobce zatím pracuje na rozšíření nabídky.

V Brně byly vystavovány modely PS 97 A (celoocelový, délka hlavně 105 mm, celková délka 200 mm a hmotnost 1,06 kg), PS 97 A Al (rám z hliníkové slitiny, hmotnost snížena na 0,8 kg) a semikompakt STING II (hlaveň 94 mm, celková délka 190 mm a hmotnost 1,045 kg s ocelovým rámem nebo 0,785 kg s rámem z duralu). Třetí variantou je PS 97 S, zřejmě míněná jako sportovní verze s hlavní délkou 114 mm, celkovou délkou 210 mm a hmotností 1,12 kg. Od služebního provedení se na první pohled liší prodlouženým rámem.

O dalších typech jsme si mohli popovídat s jejich hlavními konstruktéry Jaroslavem Kuracinou a Viktorom Michútem.

Pistole K1 byla poprvé vystavována na IWA 2000 v Norimberku jako Kinex Grand ve stánku KROKO Brno. Letos jsme ji našli na stánku německé firmy Schwaben Arms Rottweil. Poněkud nás zarazilo, že se jedná o obchodní firmu zaměřenou spíše na sběratelské zbraně. Zdálo by se, že vývoj K1 byl zastaven a vyprodávají se vzorky, ale Jaroslav Kuracina nás vyvedl z omylu. Jak je známo, mezi sběrateli jsou vysoce ceněné unikáty a zbraně s nízkými výrobními čísly. Uvolnění několika prototypů a malé zkušební série pro sběratelský trh je vynikající reklama. U sběratelských

zbraní se dá dosáhnout poměrně vysoké ceny, což otevírá zajímavý prostor pro případná pozdější jednání o ceně sériových zbraní. Navíc předpisy pro vývoz i dovoz sběratelských zbraní jsou podstatně mírnější než při obchodu s velkosériovou produkcí. Tento způsob proniknutí na trhy „zadními vrátky“ přes sběratele je, pokud vím, běžný v USA, v Evropě je tato finta málo známá a mohla by být úspěšná.

Ale vraťme se od obcho-

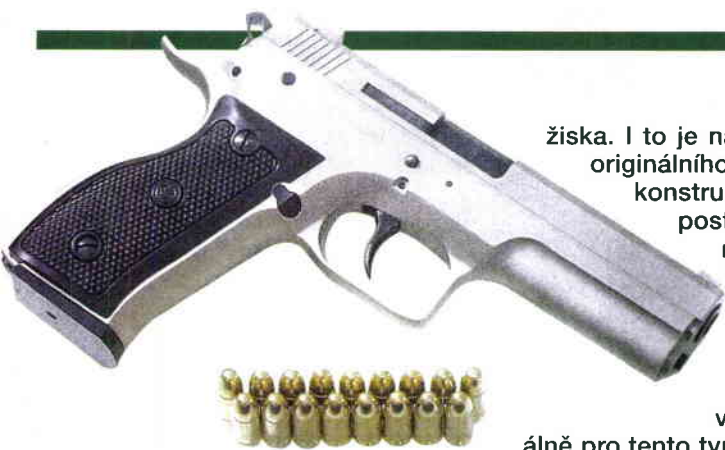
houtem. Kromě rámu jsou z plastu i lučič a spoušť. Závěr je uzamčený. Otevírá se krátkým zákruzem hlavně se závěrem a pootočením hlavně.

Ojedinelé je ovládání rotace hlavně. Místo obvyklého výstupku pod komorou, ovládaného šikmou drážkou, má K1 pod komorou šroubovitě zakřivenou plochu, která se posune po ocelovém čepu. Na první pohled se toto řešení zdá výrobně složitě. Kupodivu není. K výrobě prototypů stačila univerzální frézka se strojním posuvem stolu a jednoduchý přípravek nebo dělička, která se dá napojit na posuv stolu, používaná například na výrobu šnekového

K1

PS 97 S

ozubení. Na počítačem ovládaném obráběcím centru (CNC) se dá tento úkon velice dobře naprogramovat. Výroba celé hlavně (soustružení a frézování) z výkovku na CNC stroji zabere 18 normominut. Proti systé-

EK9

mu s výkyvnou hlavní je výroba podstatně jednodušší a potřebný průměr materiálu menší: minimální průměr výkovku pro K1 je 20 mm, na PS 97 nebo CZ 75 je třeba 45 mm.

V plastovém rámu K1 je vložen opracovaný ocelový odlitek - pomocný rám, který nese spoušťový a bicí mechanismus, vede závěr a tvoří dorazy závěru a hlavně. Vloženým příčným čepem ovládajícím rotaci hlavně je jehla z jehlového lo-

žiska. I to je názorným příkladem originálního myšlení mladých konstruktérů. Při tradičním postupu by se čep vyráběl ve zbrojovce.

Nákup od výrobce valivých ložisek přijde asi na setinu ceny, kterou by stála výroba čepů speciálně pro tento typ pistole.

Při hledání výrobce odlitek na vnitřní rám a závěr získal konstruktér Kuracina zajímavou zkušenost, která není typická jenom pro Slovensko. Po řadě telefonátů, procestování stovek kilometrů po Slovensku, České republice a dalších zemích našel novou firmu doslova za humny, v Považské Bystrici. Slévárna postavená belgickou firmou a vybavená nejnovější technologií nabízí odlitky s tolerancí 0,05 mm, z vynikajících materiálů a navíc za bezkonkurenční ceny.

Pistole se rozebírá sklopením lučičku, který tvoří i zadní doraz závěru. Ovládání je důsledně oboustranné a ovládací páčky jsou řešené tak, aby co nejméně vyčnívaly nad obrys zbraně. U vystavované civilní verze je nápadný volný prostor v prolisu kolem páčky pojistky. Vojenská a případně policejní varianta má ještě jednu polohu pojistky, umožňující podle přání zákazníka buď střelbu kontrolovanou dávkou po dvou výstřelech nebo neomezenou dávkou. Možnost střelby neomezenou dávkou byla zařazena na přání jedné slovenské ozbrojené složky. Údajně nejde ani tak o účinek v cíli jako spíše o psychologický efekt.

Střelba z K1 je podle konstruktéra velmi příjemná. Díky odemykání rotací hlavně a plastovému dorazu jsou pocity srovnatelné se střelbou z margoliny. Pistole dobře snáší i náboje s laborací +P+ a zpětný ráz je i s těmito náboji velmi kultivovaný. Dávkou se dá na 15 m celý zásobník (15 nábojů) vystřelit na plochu výkresu A3 (420x297 mm). Při porovnávacích střelbách bylo konstatováno, že K1, i když je bez kompenzátoru, se chová lépe než Glock 18 P. Pro služební provedení

se ještě počítá s nastavnou pažbou.

Vývoj malé pistole EK9 vyvolala zmínka jednoho z potenciálních zájemců o armádní zbraň, že by potřebovali i malou záložní pistoli. Jaroslav Kuracina reagoval poznámkou, že návrh má už dávno v šuplíku. Padly na to vánoční svátky, 20. prosince se začaly kreslit dílenské výkresy a 20. ledna byl prototyp na stole. K překvapení samotného konstruktéra pistole fungovala na první pokus. Pan Kuracina nepopírá, že zbraň je inspirovaná Kevinem, ale ten se mu zdál příliš výrobně složitý.

Pistole EK9 v podobě připravené pro sériovou výrobu má plastové tělo a jednoduchou vratnou pružinu závěru. Zásobník je na 6 nábojů. Nenařadí pistole váží pouze 390 g. Ocelový závěr je bržděný. Konstruktér použil staré řešení - zvýšení tření deformací nábojnice v nábojové komoře. Využití tření se sice považuje za poněkud méně spolehlivé, ale pokud je dobře navržený tvar zápichů v komoře, je riziko minimální. Pistole byla zkoušena s náboji různých výrobců a fungovala bez závad. Na nábojnici je vidět pouze prstenec po obvodu v místě, kde se stěna vydukla do brzdící drážky a pak znovu rekalibrovala při vytahování. Nedají se použít náboje s ocelovou nábojnicí, ale ty jsou v dané ráži 9 mm Br krátký velmi vzácné. Znečištění má malý vliv. Až po více než 500 ranách bez čištění se projevil závada - nevytažená nábojnice.

Spoušťový a bicí mechanismus EK9 je podobný ČZ vzor 45, ale podařilo se změnit poměry pák a jinak vyřešit vypouštění kladívka. Chod je tak velmi plynulý a rovnoměrný bez náhlých změn odporu. Základním záměrem bylo navrhnout lehkou a lacinou pistoli a to se zřejmě slovenským konstruktérům podařilo. Je vyrobena nultá série, přibližně 150 ks. První dva kusy si koupil německý atašé v SR. Líbila se mu K1, ale vzhledem ke své diplomatické funkci potřeboval něco menšího.

Jedno z pokusných provedení dostalo prodlouženou hlaveň a tlumič. Náboj 9 mm Br se dá velmi dobře ztlumit, případným zájemcům z řad zvláštních jednotek tak lze nabídnout nenápadnou a přitom účinnou zbraň. Na Slovensku zřejmě bude podobná situace jako v České republice. Mají tam konstruktéry s originálními nápady a dostatečné výrobní kapacity pro rychlé splnění i velkých zakázek. Stejně jako u nás však zatím chybí dostatek platících zákazníků.

Ing. Ivan CHLUDIL